

Fremsat den 20. februar 2019 af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille)

Forslag

til

Lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union

Lovens formål

§ 1. Formålet med denne lov er midlertidigt at videreføre rettigheder efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark.

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Statsborger i Det Forenede Kongerige: En statsborger i Det Forenede Kongerige, som defineret i den nye erklæring fra regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland af 31. december 1982 vedrørende definitionen af udtrykket "statsborgere" sammen med erklæring nr. 63 af 13. december 2007, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabon-traktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
- 2) Udtrædelsestidspunktet: Tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Valgret og Valgbarhed til kommunale og regionale valg m.v.

§ 3. Lov om kommunale og regionale valg finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast

bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat er statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Valgret og Valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark m.v.

§ 4. Lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat er statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 5. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 2. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 2. § 6 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 6. I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 137 af 7. februar 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 2, ændres »værgemålslovens § 6« til: »værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt.«

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Kommunalbestyrelsens berigtigelse af valglisten til og med valgdagen
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Den 29. marts 2017 gav Det Forenede Kongerige meddelelse til Det Europæiske Råd om dets beslutning om at udtræde af Den Europæiske Union (EU) i medfør af artikel 50 i Traktaten om den Europæiske Union (TEU). Dermed indledtes den toårige frist for udtrædelsesforhandlingerne mellem Det Forenede Kongerige og EU. Udtrædelsen sker med virkning fra den 30. marts 2019, medmindre Det Europæiske Råd enstemmigt efter anmodning fra Det Forenede Kongerige beslutter at forlænge denne frist.

Fra og med udtrædelsestidspunktet vil Det Forenede Kongerige blive betragtet som et tredjeland i forhold til valgområdet. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige vil derfor fra og med udtrædelsestidspunktet blive betragtet som tredjelandstatsborgere og vil således ikke længere være omfattet af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg i Danmark, men af reglerne om tredjelandstatsborgere, medmindre andet bestemmes.

Regeringen finder, at herboende statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der på udtrædelsestidspunktet har lovligt ophold i Danmark, som udgangspunkt skal bevare alle deres rettigheder, der følger af EU-retten.

Regeringen har besluttet, at der skal fastsættes en midlertidig overgangsordning, der skal sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer som udgangspunkt bevarer de rettigheder, som de har i dag efter EU-retten i en midlertidig periode efter udtrædelsen.

Formålet med lovforslaget er at videreføre reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg i Danmark, således at herboende statsborgere i Det Forenede Kongerige i en overgangsperiode sidestilles med EU-statsborgere.

Den midlertidige ordning sættes i kraft på udtrædelsestidspunktet, uanset om Det Forenede Kongerige forlader EU med eller uden en udtrædelsesaftale.

Derudover indeholder lovforslaget forslag til en redaktionel ændring af lov om valg til Folketinget, der vedrører kommu-

nalbestyrelsens berigtigelse af valglisten til og med valgdagen som følge af ændringer i en persons værgemål med fragelse af den retlige handleevne.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg

2.1.1. Gældende ret

Reglerne om valgret til kommunale og regionale valg følger af § 1 i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 138 af 7. februar 2019.

Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og som herudover enten

- 1) har dansk indfødsret, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 1,
- 2) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Euro- pæiske Union, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 2,
- 3) er statsborger i Island eller Norge, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 3, eller
- 4) uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 4.

Desuden har EU-statsborgere, der er fyldt 18 år og registre- ret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.), også valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, jf. § 1, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg. Udviste EU-statsborgere har dog ikke valgret, jf. nærmere lovens § 1, stk. 3, nr. 3 og 4.

Valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet er enhver, der har valgret til kommunalbestyrelsen henholdsvis regi- onsrådet, og som fredagen 46 dage før valgdagen eller, hvis dette ikke er tilfældet, kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen opfylder valgets betingelserne bortset fra aldersbeting- elsen og betingelsen vedrørende varigheden af forudgående fast bopæl i riget, jf. § 3 i lov om kommunale og regionale valg. Valgbarheden kan fortabes på grund af straf, jf. nær- mere lovens § 4.

Det er en betingelse for, at en person kan udøve sin valgret til kommunale og regionale valg, at den pågældende er op- taget på valglisten, jf. § 2, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg. Reglerne om optagelse på valglisten til kom- munale og regionale valg følger af lovens §§ 7-9.

2.1.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

Når Det Forenede Kongerige udtræder af Den Europæiske Union (EU), vil statsborgere i Det Forenede Kongerige (bri- tiske statsborgere) ikke længere være EU-statsborgere, men tredjelandsstatsborgere.

De gældende regler i lov om kommunale og regionale valg medfører, at herboende britiske statsborgere efter Det For-

enede Kongeriges udtræden af EU ikke vil kunne stemme eller stille op til kommunale og regionale valg, medmindre de uden afbrydelse har haft fast bopæl i Danmark i 3 år for- ud for valgdagen og dermed opfylder bopælskravet, der gæl- der for tredjelandsstatsborgere, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 4. Udtræder Det Forenede Kongerige af EU den 29. marts 2019, vil britiske statsborgere således skulle have haft fast bopæl i riget uden afbrydelse siden den 16. november 2018 for at have valgret og valgbarhed ved næste kommunal- og regionalvalg den 16. november 2021. Britiske statsborgere, der har taget fast bopæl i riget senere end den 16. november 2018, vil derfor ikke have valgret eller valgbarhed til kom- munal- og regionalvalget den 16. november 2021. Disse bri- tiske statsborgere vil dog opfylde bopælskravet ved det efterfølgende kommunal- og regionalvalg i 2025 og vil der- for have valgret og valgbarhed til dette og efterfølgende kommunale og regionale valg, forudsat at de øvrige betin- gelser for valgret og valgbarhed er opfyldt.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) har i forbindelse med finanslovsaftalen for 2019 aftalt med Dansk Folkeparti, at bopælskravet for valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg, der gælder for tredjelandsstatsborgere, hæves fra 3 til 4 år. Ved et bopæls- krav på 4 år vil britiske statsborgere skulle have haft fast bo- pæl i riget uden afbrydelse siden den 16. november 2017 for at have valgret og valgbarhed til kommunal- og regional- valget den 16. november 2021.

Regeringen finder, at herboende britiske statsborgere og de- res familiemedlemmer, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har lovligt ophold i Danmark, som udgangspunkt skal bevare alle deres rettigheder, der følger af EU-retten.

Regeringen har besluttet, at der skal fastsættes en midlerti- dig overgangsordning, der skal sikre, at disse britiske stats- borgere og deres familiemedlemmer som udgangspunkt be- varer de rettigheder, som de har i dag efter EU-retten. Ved en overgangsordning skal herboende britiske statsborgere, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har lovligt ophold i Danmark, stilles, som om de fortsat er EU-statsborgere efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

På den baggrund vurderes det, at reglerne om EU-statsbor- geres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg i en overgangsperiode bør videreføres for herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, således at de ikke skal opfylde bopælskravet på 3 år, der gælder for tredje- landsstatsborgere.

Der er som anført tale om en midlertidig ordning. Det vur- deres imidlertid ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en dato for ordningens ophør, da det som følge af den nuværende usikre situation ikke er muligt præcist at angive et tidspunkt for, hvornår ordningen vil blive erstattet. Den løsning, der på sigt vil skulle afløse den midlertidige ordning, vil afhæn-

ge af flere faktorer, herunder eventuelle initiativer fra EU og tilgangen i Det Forenede Kongerige. Det findes derfor hensigtsmæssigt at henlægge overvejelser herom til efter udtrædelsestidspunktet. Det bemærkes i den forbindelse, at Økonomi- og Indenrigsministeriet vil være meget opmærksomt på at sikre gensidighed på valgområdet i forhold til de rettigheder, som danske statsborgere, der er bosat i Det Forenede Kongerige, tildeles på sigt.

Den midlertidige overgangsordning om videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, vil alene have virkning for kommunal- og regionalvalget i 2021, idet disse personer ved de efterfølgende valg vil opfylde bopælskravet på 3 år, der gælder for tredjelandsstatsborgere.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i forbindelse med udfærdigelsen af lovforslaget overvejet proceduren for optagelse på valglisten til kommunal- og regionalvalg af herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, såfremt de skal optages på valglisten efter samme procedure som EU-statsborgere. Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering, at optagelse på valglisten til kommunal- og regionalvalg af disse personer vil kunne ske efter de gældende regler i §§ 7-9 i lov om kommunale og regionale valg, idet det teknisk er muligt at udsøge den omfattede persongruppe i CPR, således at disse personer kan indgå i det udtræk fra CPR, der danner grundlag for valglisten. Dette betyder, at disse personer vil kunne optages automatisk på valglisten til kommunale og regionale valg, således som det sker i dag.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, i alle henseender vil være omfattet af lov om kommunale og regionale valg på samme måde som EU-statsborgere.

Lovforslaget medfører, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, som udgangspunkt har valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, hvis de er fyldt 18 år og har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, jf. § 1, stk. 1, nr. 2, i lov om kommunale og regionale valg. Lovforslaget medfører endvidere, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, som udgangspunkt er valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, jf. lovens § 3.

Øvrige regler i lov om kommunale og regionale valg, der følger af, at en person har valgret eller valgbarhed til kommunale og regionale valg, vil ligeledes finde anvendelse for herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunk-

tet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Det gælder f.eks. reglerne om fortabelse af valgret for udviste, jf. nærmere lovens § 1, stk. 3, og reglerne om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, jf. nærmere lovens § 4. Det gælder ligeledes reglerne om optagelse på valglisten til kommunal- og regionalvalg i lovens kapitel 2. Reglerne om stemmeafgivning på valgdagen og brevstemmeafgivning i lovens kapitel 5 og 6 vil også gælde for britiske statsborgere, der som følge af lovforslaget får valgret til kommunale og regionale valg.

Familiemedlemmer til britiske statsborgere vil alene være omfattet af lov om kommunale og regionale valg og dermed have valgret og være valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, hvis de selv opfylder betingelserne herfor.

Der henvises til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

2.2. Videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark

2.2.1. Gældende ret

Reglerne om valgret til Europa-Parlamentsvalg følger af § 3 i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019.

Valgret til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen

- 1) har valgret til Folketinget, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 1,
- 2) har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 2,
- 3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3, eller
- 4) uden at være omfattet af nr. 1 har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 4.

Udviste EU-statsborgere har dog ikke valgret, jf. nærmere lovens § 3, stk. 3.

Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valgret, og som 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, jf. § 6, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven. Valgbarheden kan fortabes på grund af straf, jf. nærmere lovens § 6, stk. 2 og 3. Efter de gældende regler har personer, der ikke er statsborgere i en EU-medlemsstat, ikke valgret og dermed ikke valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Det er en betingelse for at kunne udøve sin valgret, at man er optaget på valglisten, jf. § 4 i Europa-Parlamentsvalgloven. Reglerne om optagelse på valglisten følger af lovens §§ 14 og 14 a samt regler udstedt i medfør heraf.

2.2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

Når Det Forenede Kongerige udtræder af Den Europæiske Union (EU), vil statsborgere i Det Forenede Kongerige (britiske statsborgere) ikke længere være EU-statsborgere, men tredjelandstatsborgere.

Efter de gældende regler har EU-statsborgere valget og dermed som udgangspunkt valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, hvis de har opnået alderen for valget til Folketinget (18 år) og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol. Tredjelandstatsborgere har derimod ikke valget og dermed ikke valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark. Det betyder, at herboende britiske statsborgere, der tidligere har kunnet stemme eller stille op til Europa-Parlamentsvalg i Danmark i kraft af deres unionsborgerskab, ikke længere har disse rettigheder efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Regeringen finder, at herboende britiske statsborgere og deres familiemedlemmer, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union har lovligt ophold i Danmark, som udgangspunkt skal bevare alle deres rettigheder, der følger af EU-retten.

Regeringen har besluttet, at der skal fastsættes en midlertidig overgangsordning, der skal sikre, at disse britiske statsborgere og deres familiemedlemmer som udgangspunkt bevarer de rettigheder, som de har i dag efter EU-retten. Ved en overgangsordning skal herboende britiske statsborgere, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union har lovligt ophold i Danmark, stilles, som om de fortsat er statsborgere i en medlemsstat i Den Europæiske Union (EU-statsborgere) efter Det Forenede Kongeriges udtræden Unionen.

Det følger af EU-Domstolens afgørelse af 12. september 2006, sag C-145/04, at det er et nationalt anliggende for den enkelte medlemsstat at afgrænse kredsen af de personer, som har valget og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet, og at EU-retten ikke er til hinder for, at medlemsstaterne giver bestemte personer, som har en tæt tilknytning til dem, og som ikke er deres egne statsborgere eller unionsborgere, som har bopæl på deres område, valget og valgbarhed.

Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at der er tale om en helt særlig situation, når Det Forenede Kongerige udtræder af EU, og at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har fast bopæl i Danmark, har en tæt tilknytning til Danmark.

På den baggrund vurderes det, at Danmark i overensstemmelse med EU-retten kan fastsætte midlertidige eller permanente regler, der giver herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, valget og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Der er som anført tale om en midlertidig ordning. Det vurderes imidlertid ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en dato for ordningens ophør, da det som følge af den nuværende usikre situation ikke er muligt præcist at angive et tidspunkt for, hvornår ordningen vil blive erstattet. Den løsning, der på sigt vil skulle afløse den midlertidige ordning, vil afhænge af flere faktorer, herunder eventuelle initiativer fra EU. Det findes derfor hensigtsmæssigt at henlægge overvejelser herom til efter udtrædelsestidspunktet.

Overgangsordningen om videreførelse af reglerne om EU-statsborgeres valget og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, vil kunne videreføres som en permanent ordning eller ophæves ved en lovændring.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i forbindelse med udfærdigelsen af lovforslaget overvejet proceduren for optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg af herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, såfremt de skal optages på valglisten efter samme procedure som EU-statsborgere. Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering, at optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark af disse personer vil kunne ske efter de gældende regler i §§ 14 og 14 a i Europa-Parlamentsvalgloven. Det er således teknisk muligt at udsøge britiske statsborgere, der skal optages automatisk på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, jf. lovens § 14 a, stk. 2, i CPR, således at disse personer kan indgå i det udtræk fra CPR, der danner grundlag for valglisten. Tilsvarende vil det være muligt at optage herboende britiske statsborgere, der ikke automatisk optages, jf. lovens § 14 a, stk. 2, på valglisten efter den gældende ansøgningsprocedure for EU-statsborgere, jf. lovens § 14 a, stk. 1.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, i alle henseender vil være omfattet af Europa-Parlamentsvalgloven på samme måde som EU-statsborgere.

Lovforslaget medfører, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, har valget til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, hvis de har opnået alderen for valget til Folketinget (18 år) og har fast bopæl i Danmark, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentsvalgloven.

Lovforslaget medfører endvidere, at britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, som udgangspunkt er valgbar til Europa-Parlamentet, jf. § 6, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven.

Øvrige regler i Europa-Parlamentsvalgloven, der følger af, at en person har valget eller valgbarhed til Europa-Parla-

mentet, vil ligeledes finde anvendelse for herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Det gælder f.eks. reglerne om fortabelse af valgret for udviste, jf. nærmere lovens § 3, stk. 3, og fortabelse af valgbarhed, jf. nærmere lovens § 6, stk. 2 og 3. Det gælder ligeledes reglerne om optagelse på valglisten i lovens kapitel 4. Reglerne om stemmeafgivning på valgdagen og brevstemmeafgivning i lovens kapitel 7 og 8 vil også gælde for britiske statsborgere, der som følge af lovforslaget får valgret til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Familiemedlemmer til britiske statsborgere vil alene være omfattet af Europa-Parlamentsvalgloven og dermed have valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentet, hvis de selv opfylder betingelserne herfor.

Det bemærkes, at regeringen inden Europa-Parlamentsvalget i 2024 vil tage stilling til, om overgangsordningen om videreførelse af reglerne for EU-statsborgeres valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg for herboende britiske statsborgere skal videreføres som en permanent ordning eller ophæves, og i så fald iværksætte de fornødne foranstaltninger med inddragelse af Folketinget.

Der henvises til lovforslagets § 4 og bemærkningerne hertil.

2.3. Kommunalbestyrelsens berigtigelse af valglisten til og med valgdagen

2.3.1. Gældende ret

Ifølge grundlovens § 29, stk. 1, 1. pkt., har enhver, som har dansk indfødsret, fast bopæl i riget og har nået den i stk. 2 omhandlede valgetsalder, valgret til Folketinget, medmindre vedkommende er umyndiggjort.

Efter værgemålslovens § 6 er der to typer af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne – fratagelse af den retlige handleevne, der gælder for alle anliggender, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., og delvis fratagelse af den retlige handleevne, der gælder for bestemte aktiver eller anliggender, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt.

I folketingsvalglovens § 1 er det blandt andet fastsat, at personer, der er umyndige, ikke har valgret til Folketinget. Personer med fuld fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., anses for umyndige efter grundlovens § 29, stk. 1, jf. værgemålslovens § 6, stk. 2, 1. pkt., og vil dermed ikke have valgret til Folketinget, hvormod personer med delvis fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., anses for myndige, jf. værgemålslovens § 6, stk. 2, 2. pkt., og dermed vil have valgret til Folketinget, såfremt de opfylder de øvrige valgrets-betingelser.

Efter folketingsvalglovens § 3 kan ingen udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

Afgørelsen om fuld handleevnefratagelse efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., og delvis handleevnefratagelse efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., skal registreres i Det Centrale Personregister (CPR), jf. § 4, stk. 1, i lov om Det Centrale Personregister, hvorefter enhver med et personnummer tildelt efter § 3, stk. 1, registreres i CPR med de oplysninger, der er anført i bilag 1 til loven. Efter folketingsvalglovens § 19, stk. 1, udarbejdes valglisten på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR). Oplysninger om værgemål indgår som søgeparameter i forbindelse med det udtræk, der fra CPR genereres til brug for udarbejdelse af valglisten til valg til Folketinget.

Efter folketingsvalglovens § 22, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

2.3.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

Ved lov nr. 1722 af 27. december 2018 blev værgemålsordningen ændret således, at der pr. 1. januar 2019 er to typer af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne – værgemål med fuld fratagelse af den retlige handleevne, der gælder for alle anliggender, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., og værgemål med delvis fratagelse af den retlige handleevne, der gælder for bestemte aktiver eller anliggender, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt. Efter denne lovændring anses personer med delvis fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., for myndige, jf. værgemålslovens § 6, stk. 2, 2. pkt., og vil dermed have valgret til Folketinget, såfremt de opfylder de øvrige valgrets-betingelser. Disse personer skal dermed optages på valglisten, jf. folketingsvalglovens § 3 sammenholdt med § 19. Der er derfor behov for i folketingsvalglovens § 22, stk. 2, at sondre mellem værgemål efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., og værgemål efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., således at det alene er den type værgemål, der har betydning for en persons valgret og dermed for berigtigelse af valglisten, der omtales i bestemmelsen.

I forbindelse med ændringen af værgemålsordningen ved lov nr. 1722 af 27. december 2018 blev folketingsvalglovens § 22, stk. 1, om kommunalbestyrelsens berigtigelse af valglisten til og med valgdagen ved en fejl ikke tilpasset i overensstemmelse hermed.

På den baggrund foreslås det, at folketingsvalglovens § 22, stk. 2, ændres således, at bestemmelsen henviser til værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i folketingsvalglovens § 22, stk. 2, indsættes en henvisning til værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., således at det herefter fremgår, at kommunalbestyrelsen til og med valgdagen skal berigtige valglisten, hvis kommunen

modtager meddelelse om iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt.

Der er tale om en ændring af redaktionel karakter vedrørende kommunalbestyrelsens berigtigelse af valglisten til og med valgdagen i forbindelse med folketingsvalg.

Der henvises til lovforslaget § 6, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Med lovforslagets §§ 3 og 4 foreslås det, at lov om kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalgloven finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, således at de stilles, som om de fortsat er EU-statsborgere. Som følge af lovforslaget vil disse britiske statsborgere have valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg i Danmark, såfremt de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Det følger af artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/80/EF af 19. december 1994 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, og artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, at enhver person, der er unionsborger, og som uden at være statsborger i bopælslandet i øvrigt opfylder de betingelser for valgret og valgbarhed, der i henhold til dette lands lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere, har valgret

og er valgbar ved kommunale valg henholdsvis valg til Europa-Parlamentet i bopælslandet. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/80/EF af 19. december 1994 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, er gennemført i dansk ret ved lov om kommunale og regionale valg henholdsvis Europa-Parlamentsvalgloven.

Det følger af EU-Domstolens afgørelse af 12. september 2006, sag C-145/04, at det er et nationalt anliggende for den enkelte medlemsstat at afgrænse kredsen af de personer, som har valgret og er valgbare ved valg til Europa-Parlamentet, og at EU-retten ikke er til hinder for, at medlemsstaterne giver bestemte personer, som har en tæt tilknytning til dem, og som ikke er deres egne statsborgere eller unionsborgere, som har bopæl på deres område, valgret og valgbarhed.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vurderer, at Danmark i overensstemmelse med EU-retten kan fastsætte midlertidige eller permanente regler, der giver herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har fast bopæl i Danmark, valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Med lovforslaget foreslås det, at lov om kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalgloven finder anvendelse for britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, således at de pågældende personer stilles, som om de fortsat er EU-statsborgere (unionsborgere).

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag er sendt i høring den 11. februar 2019 med frist den 25. februar 2019 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Cepos, Cevea, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Danske Regioner, Datatilsynet, Digitaliseringsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (LO), Forhandlingsfællesskabet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, ITU/Demtech, Justitia, KL, Kraka, Københavns Universitet (Institut for Statskundskab), Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet, havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, fortsat har valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg i Danmark efter reglerne for EU-statsborgere, såfremt de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vil medføre, at reglerne i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/80/EF af 19. december 1994 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, og artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, der er gennemført i dansk ret ved lov om kommunale og regionale valg henholdsvis Europa-Parlamentsvalgloven om herboende EU-statsborgeres valgret og valgbarhed, videreføres for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X/X

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 1, at formålet med denne lov er midlertidigt at videreføre rettigheder efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark.

Formålsbestemmelsen skal anskueliggøre, at der er tale om en lov, der skal sikre, at rettigheder for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, og som dermed berøres heraf, videreføres i en overgangsperiode.

Der henvises til afsnit 1 i de almindelige bemærkninger om baggrunden for og formålet med loven.

Til § 2

Det følger af den foreslåede bestemmelse om lovens definitioner i § 2, nr. 1, at der ved "statsborger i Det Forenede Kongerige" forstås en statsborger i Det Forenede Kongerige, som defineret i den nye erklæring fra regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland af 31. december 1982 vedrørende definitionen af udtrykket "statsborger" sammen med erklæring nr. 63 af 13. december 2007, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabon-traktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Definitionen sikrer, at kun statsborgere i Det Forenede Kongerige, der frem til udtrædelsestidspunktet er EU-statsborgere, bliver omfattet af lovens anvendelsesområde, jf. lovforslagets § 3 og 4, i overensstemmelse med formålet om videreførelse af gældende rettigheder.

Det følger af den foreslåede definition i § 2, nr. 2, at der ved "udtrædelsestidspunkt" skal forstås tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Den 29. marts 2017 gav Det Forenede Kongerige meddelelse til Det Europæiske Råd om dets beslutning om at udtræde af EU i medfør af artikel 50 i Traktaten om den Europæiske Union (TEU). Udtrædelsen sker som udgangspunkt med virkning fra den 30. marts 2019, medmindre Det Europæiske Råd enstemmigt og efter anmodning fra Det Forenede Kongerige beslutter at forlænge denne frist.

Såfremt Det Forenede Kongerige udtræder af EU den 29. marts 2019, skal der ved udtrædelsestidspunktet i loven forstås den 30. marts 2019 kl. 00.00. Det vurderes imidlertid på nuværende tidspunkt mest hensigtsmæssigt i loven at anvende begrebet "udtrædelsestidspunktet" fremfor en bestemt dato, henset til den fortsatte usikkerhed, der er forbundet med udfaldet af forhandlingerne mellem EU og Det Forenede Kongerige, herunder den fortsatte mulighed for, at EU og Det Forenede Kongerige helt frem til den 29. marts 2019 bliver enige om at udskyde udtrædelsestidspunktet.

Til § 3

Statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union (EU-statsborgere) har valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, hvis de på valgdagen er fyldt 18 år og har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. § 1, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg. Udviste EU-statsborgere har dog ikke valgret, jf. lovens § 1, stk. 3, nr. 3 og 4. Valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet er enhver, der har valgret, jf. lovens § 3. Valgbarheden kan fortabes på grund af straf, jf. lovens § 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at lov om kommunale og regionale valg finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat er statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

For en nærmere definition af statsborgere i Det Forenede Kongerige henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, efter de nærmere regler herom i lov om kommunale og regionale valg har valgret og dermed som udgangspunkt valgbarhed til kommunale og regionale valg efter udtrædelsestidspunktet, selv om de ikke opfylder bopælskravet i § 1, stk. 1, nr. 4, i lov om kommunale og regionale valg.

Det foreslås, at det er en betingelse, at de pågældende britiske statsborgere på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Udtrædelsestidspunktet vil således være skæringstidspunktet for, hvilke personer der er omfattet af bestemmelsen. Det vil således alene være britiske statsborgere, der har fast bopæl i Danmark på udtrædelsestidspunktet, der er omfattet af bestemmelsen. Britiske statsborgere, der tager ophold i Danmark efter dette tidspunkt, vil derfor ikke være omfattet af bestemmelsen og vil dermed skulle opfylde bopælskravet i § 1, stk. 1, nr. 4, i lov om kommunale og regionale valg for at have valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg.

For en nærmere definition af udtrædelsestidspunktet henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Hvorvidt en britisk statsborger opfylder kravet om fast bopæl i Danmark, som efter den foreslåede bestemmelse er en betingelse for, at lov om kommunale og regionale valg finder anvendelse for disse personer, vil bero på, om den pågældende er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR).

Efter forslaget skal britiske statsborgere på udtrædelsestidspunktet have og siden da uafbrudt have haft fast bopæl i Danmark for, at lov om kommunale og regionale valg finder anvendelse for disse personer, således at de stilles, som om de fortsat er EU-statsborgere. I denne sammenhæng skal "uafbrudt" forstås således, at den pågældende siden udtrædelsestidspunktet og til og med valgdagen skal have haft fast bopæl i Danmark. Afgørelsen af, om den pågældende uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark i perioden, beror på oplysningerne i CPR. Har den pågældende således været bopælsregistreret i CPR i hele perioden, vil betingelsen om uafbrudt fast bopæl i Danmark være opfyldt. Er den pågældende efter udtrædelsestidspunktet registreret i CPR som udrejst af Danmark eller med bopæl i Grønland, er betingelsen om uafbrudt fast bopæl ikke opfyldt. Den pågældende vil derfor skulle opfylde bopælskravet i lovens § 1, stk. 1, nr. 4, for at have valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg.

Er den pågældende efter udtrædelsestidspunktet registreret i CPR som udrejst af Danmark eller med bopæl i Grønland i en periode og efterfølgende igen bopælsregistreret i Danmark, er betingelsen om uafbrudt fast bopæl heller ikke opfyldt. Den pågældende vil derfor skulle opfylde bopælskravet i lovens § 1, stk. 1, nr. 4, for at have valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg.

Øvrige regler i lov om kommunale og regionale valg, der følger af, at en person har valgret eller valgbarhed til kommunale og regionale valg, vil ligeledes finde anvendelse for herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Det gælder f.eks. reglerne om fortabelse af valgret for udviste, jf. nærmere lovens § 1, stk. 3, og reglerne om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, jf. nærmere lovens § 4. Det gælder ligeledes reglerne om optagelse på valglisten til kommunal- og regionalvalg i lovens kapitel 2 og reglerne om stemmeafgivning på valgdagen og brevstemmeafgivning i lovens kapitel 5 og 6.

Lov om kommunale og regionale valg indeholder ingen særlige regler om valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg for familiemedlemmer til EU-statsborgere eller i øvrigt. Familiemedlemmer til EU-statsborgere skal efter de gældende regler selv opfylde betingelserne for valgret og dermed valgbarhed til kommunale og regionale valg i lovens §§ 1 og 3 for at kunne stemme og stille op til valg til kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Med lovforslagets § 3 sker der ingen ændring heraf. Familiemedlemmer til britiske statsborgere, der er omfattet af lovforslagets § 3, vil således som hidtil alene være omfattet af lov om kommunale og regionale valg og dermed have valgret og være valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, hvis de selv opfylder betingelserne herfor.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union (EU-statsborgere) har valgret til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, hvis de har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentsvalgloven. Udviste EU-statsborgere har dog ikke valgret, jf. lovens § 3, stk. 3. Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valgret, jf. lovens § 6, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven. Valgbarheden kan fortabes på grund af straf, jf. lovens § 6, stk. 2 og 3.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at Europa-Parlamentsvalgloven finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat er statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

For en nærmere definition af statsborgere i Det Forenede Kongerige henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, efter de nærmere regler herom i Europa-Parlamentsvalgloven har valgret og dermed som udgangspunkt valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark efter udtrædelsestidspunktet.

Det foreslås, at det er en betingelse, at de pågældende britiske statsborgere på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Udtrædelsestidspunktet vil således være skæringstidspunktet for, hvilke personer der er omfattet af bestemmelsen. Det vil således alene være britiske statsborgere, der har fast bopæl i Danmark på udtrædelsestidspunktet, der er omfattet af bestemmelsen. Britiske statsborgere, der tager ophold i Danmark efter dette tidspunkt, vil derfor ikke være omfattet af bestemmelsen og vil dermed ikke have valgret og være valgbar til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

For en nærmere definition af udtrædelsestidspunktet henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Hvorvidt en britisk statsborger opfylder kravet om fast bopæl i Danmark, som efter den foreslåede bestemmelse er en betingelse for, at Europa-Parlamentsvalgloven finder anvendelse for disse personer, vil bero på, om den pågældende er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR).

Efter forslaget skal britiske statsborgere på udtrædelsestidspunktet have og siden da uafbrudt have haft fast bopæl i Danmark for, at Europa-Parlamentsvalgloven finder anvendelse for disse personer. I denne sammenhæng skal "uafbrudt" forstås således, at den pågældende siden udtrædelsestidspunktet og til og med valgdagen skal have haft fast bopæl i Danmark. Afgørelsen af, om den pågældende uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark i perioden, beror på oplysningerne i CPR. Har den pågældende således været bopælsregistreret i CPR i hele perioden, vil betingelsen om uafbrudt fast bopæl i Danmark være opfyldt. Er den pågældende efter udtrædelsestidspunktet registreret i CPR som udrejst af Danmark eller med bopæl i Grønland, er betingelsen om uafbrudt fast bopæl ikke opfyldt. Den pågældende vil således ikke have valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Er den pågældende efter udtrædelsestidspunktet registreret i CPR som udrejst af Danmark eller med bopæl i Grønland i en periode og efterfølgende igen bopælsregistreret i Danmark, er betingelsen om uafbrudt fast bopæl heller ikke opfyldt. Den pågældende vil derfor ikke have valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Øvrige regler i Europa-Parlamentsvalgloven, der følger af, at en person har valgret eller valgbarhed til Europa-Parlamentet, vil ligeledes finde anvendelse for herboende britiske statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark. Det gælder f.eks. reglerne om fortabelse af valgret for udviste, jf. nærmere lovens § 3, stk. 3, og reglerne om fortabelse af valgbarhed, jf. nærmere lovens § 6, stk. 2 og 3. Det gælder ligeledes reglerne om optagelse på valglisten i lovens kapitel 4. Reglerne om stemmeafgivning på valgdagen og brevstemmeafgivning i lovens kapitel 7 og 8 vil også gælde for britiske statsborgere, der som følge af lovforslaget får valgret til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Europa-Parlamentsvalgloven indeholder ingen særlige regler om valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg for familiemedlemmer til EU-statsborgere. Familiemedlemmer til EU-statsborgere skal efter de gældende regler selv opfylde betingelserne for valgret og dermed valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg i lovens §§ 3 og 6. Med lovforslagets § 4 sker der ingen ændring heraf. Familiemedlemmer til britiske statsborgere, der er omfattet af lovforslagets § 4, vil således som hidtil alene være omfattet af Europa-Parlamentsvalgloven og dermed have valgret og være valgbar til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, hvis de selv opfylder betingelserne herfor.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås i § 5, *stk. 1*, at økonomi- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Baggrunden for at bemyndige økonomi- og indenrigsministeren til at sætte loven i kraft er at sikre, at loven kan sættes i kraft, helt eller delvist, når Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union får retskraft.

Dermed sikres det, at der i videst muligt omfang kan tages hensyn til udviklingen i udtrædelsesforhandlingerne, herunder bl.a. den situation, hvor det aftales, at udtrædelsestidspunktet udskydes midlertidigt, eller at Det Forenede Kongerige tilbagekalder meddelelsen til Rådet om at udtræde af EU. Det sikres endvidere, at dele af loven kan sættes i kraft afhængig af internationale aftaler om valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg eller Europa-Parlamentsvalg. Dette kan eksempelvis være relevant i tilfælde af, at udtrædelsestidspunktet udskydes, og at Danmark og Det Forenede Kongerige inden udtrædelsestidspunktet indgår en gensidighedsaftale om valgret og valgbarhed til lokale valg (kommunale og regionale valg). I dette tilfælde vil det som udgangspunkt ikke være relevant at sætte reglerne om lov om kommunale og regionale valg i kraft. Der vil således kunne opstå en række situationer, hvor der er behov for at tage bestik af situationen helt op til udtrædelsestidspunktet, før hele eller dele af loven sættes i kraft.

Det foreslås med § 5, *stk. 2*, at lovens § 6 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Den foreslåede bestemmelse sikrer, at ændringen af lov om valg til Folketinget træder i kraft dagen efter kundgørelsen, uanset om resten af loven sættes i kraft.

Til § 6

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 22, *stk. 2*, skal kommunalbestyrelsen til og med valgdagen

berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

Den foreslåede ændring i § 22, *stk. 2*, ændrer henvisningen til værgemålsloven fra § 6 til § 6, *stk. 1*, 1. pkt. Den foreslåede ændring i § 22, *stk. 2*, er en konsekvensændring som følge af lov nr. 1722 af 27. december 2018, der indførte en ny ordning med mulighed for at iværksætte et værgemål med delvis fratagelse af en persons retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, *stk. 1*, 2. pkt. Den nye ordning er et supplement til den eksisterende ordning, der fortsat består, jf. værgemålslovens § 6, *stk. 1*, 1. pkt.

Personer, der alene fratages den retlige handleevne delvist, er fortsat myndige, jf. værgemålslovens § 6, *stk. 2*, 2. pkt., og vil dermed have valgret til Folketinget. Henvisningen foreslås dermed ændret i overensstemmelse hermed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse angiver lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

For så vidt angår lovforslagets §§ 1-4 skyldes dette, at disse bestemmelser alene vedrører statsborgere i Det Forenede Kongerige med bopæl i Danmark, og at der ikke holdes valg efter lov om kommunale og regionale valg henholdsvis Europa-Parlamentsvalgloven på Færøerne og i Grønland.

For så vidt angår lovforslagets § 6 skyldes dette, at den foreslåede ændring – uanset at lov om valg til Folketinget formelt gælder for Færøerne og Grønland – ikke vil finde anvendelse for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 22. ---**

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

§ 6

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 137 af 7. februar 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 22, *stk. 2*, ændres »værgemålslovens § 6« til: »værgemålslovens § 6, *stk. 1*, 1. pkt.«